

BILBOKO ADIERAZPENA

2021

IKUSPEGI OROKORRA

Bilboko Adierazpenari atxikitako erakunde publiko eta pribatuok uste dugu eragile guztiek bat egin behar dutela, **2030erako** lurralde guztiek mugikortasun jasangarriagoko sistemak izan ditzaten, alderdi hauetan oinarrituta:

- **Energia-trantsizioa**, eraldaketarako palanka gisa, erregai fosilen ordezeko aukerak erabiltzen dituzten ibilgailuen eta garraioen bidez mugikortasuna deskarbonizatzen laguntzen baitu, neutraltasun teknologikoaren eta gizarteratzearen ikuspegitik, eta talde eta lurralde kalteberekiko trantsizio bidezkoaren ikuspegitik.
- **Gobernantza eta finantzaketa**, izaera (publikoa-pribatua), maila (Estatukoa-tokikoa) eta geografia (metropolitarra-nazioartekoa) desberdinetako eragileen arteko lankidetzak aliantzetan oinarritutakoa. Horrela, arau-esparru argiak eta adostuak sortzea ahalbidetzen da, bai eta hiri-mugikortasun jasangarriko zerbitzu eta proiektuetarako finantzaketa-mekanismo jasangarriak sortzea ere, herritarrek gobernantza-sisteman eta tokiko zerbitzu publikoen horniduran parte hartzen dutela ahaztu gabe.
- **Digitalizazioa eta berrikuntza**, mugikortasun-eredu berrien zutabe gisa; horrela, pertsonen eta salgaien mugikortasun-paradigma eraginkorrak, seguruak, inklusiboak eta adimentsuak lortzen lagunduko da, teknologia berrien integrazioari esker.

Ikuspegi hori lortzeko, konpromiso hauek hartuko ditugu:

KONPROMISOAK

1 Deskarbonizazioa eta garraio jasangarriak

Jatorri berriztagarriko energien hornidura sustatzea eta, horrela, elikadura-sistemak hobetzea (eraginkortasuna kargatzean, biltegitratzean, etab.); horrez gain, **karbono-aztarna** murriztea, bai **lehorreko, itsasoko eta aireko garraioen** fabrikazioan, bai erabileran. Konpromiso hauen helburua da **klima-aldaketa arintzen** aurrera egitea eta gure hirietako **airearen kalitatea** hobetzea, herritarren osasunean, desberdintasunetan eta ingurumenean duen eragina murrizteko.

2 Neutraltasun teknologikoa eta erregai fosilen ordezkotza

Hiri-mugikortasunaren trantsizio energetikoa bultzatzea neutraltasun teknologikoaren eta karbono-neutraltasunaren ikuspuntutik; horretarako, **garraioaren elektrifikazioa** integratzea, bai eta erregai jasangarri berrien erabilera ere, eta emisiorik gabeko erregai berriak kargatzeko beharrezko azpiegituren zuzkidura indartzea.

3 Erregulazioa

Arau-esparru sinplifikatuak eta garapen jasangarriko agenda globalekin bat datozenak ezartzen laguntzea, baldin eta **bidezkoak eta errealistak** badira, kontuan hartuta tokiko eta eskualdeko gobernuek eta industria-sektoreak lurraldearen garapen sozioekonomikoaren eragile gisa duten eginkizuna, eta, aldi berean, fiskalitate berdeko, emisio gutxiko eremuetako eta abarretako **soluzio berritzaileak hedatzen laguntzen badute**. Soluzio horiek modu eraginkorrean eta eskuragarrian erantzun behar diete pertsonen eta salgaien mugikortasun jasangarriko joera berriei, **gizarteratzeari eta klima-aldaketari**, batez ere COVID-19ak mugikortasunean eta hirigintza-plangintzan izan zuen eraginak ekarritako inflexio-puntuaren ondoren.

4 Finantzaketa

Hiri-mugikortasun jasangarria hobetzera bideratutako **proiektuak** sortzea eta **garatzea** sustatzen duten finantzaketa-tresna publiko eta pribatuak hedatzen **laguntzea**. Horrela, **aukera berriak** sortuko dira ekintzaileentzat, enpresentzat eta tokiko eta eskualdeko gobernuentzat, zeinek lehentasuna ematen baitiete beren proiektuetan gizarte- eta ingurumen-irizpideak sartzeari, genero-ikuspegiari, irisgarritasun unibertsalari eta hiri- eta landa-arloko etengabeko ikuspegiari.

5 Bidezko trantsizioa

Trantsizio energetikoa bidezko eran bultzatzea, hau da, energia ekoizteko eta kontsumitzeko moduetan **ekitate- eta elkartasun-irizpideak** sartuz, erregai fosilekiko eta karbono-prozesu intentsiboekiko mendekotasuna dela-eta eraldaketak gehien eragiten dien eskualde, ekoizpen-sektore eta taldeen **pixkanakako egokitzapena** bultzatuz.

6 Aliantza publiko-pribatuak

Era askotako erakundeekin (publikoak eta pribatuak) **akordioak sinatzea** eta lankidetzan aritzea, hiri-mugikortasun jasangarria hobetzeko, ikuspegi holistiko batetik eta **balio-kate osoan**, eta, horrela, politika publikoen baterako ekoizpena eta **lotutako kudeaketa**, proiektu berritzaileen baterako garapena, tokiko zerbitzu publikoen hornikuntza, gizartea kontzientziatzeko ekintzetako partaidetza, nazioarteko lankidetzak eta gobernu-maila desberdinen arteko **elkarlana** bultzatzea, betiere erantzukizun komunaren eta bereizien funtsezko printzipioa errespetatuz.

7 Energia-eraginkortasuna

Energiaren erabilera eraginkorra sustatzea, gehiegizko kontsumoa saihestuz eta energia optimizatzen laguntzen duten teknologia berrietan oinarrituz, bai azpiegiturretan, bai hainbat motatako garraiobideetan (pertsonek bakarreko ibilgailuetatik masiboetara), eta, aldi berean, **tokiko energia-sorkuntza** sustatzea, pertsonen segurtasuna eta ongizatea kontuan hartuta.

KONPROMISOAK

8 Mugikortasun inklusiboa, osasungarria eta genero-ikuspegia duena

Hiriko mugikortasun-sistemen erdigunean pertsonak jartzea, batez ere **talde kalteberak**, beti **genero-ikuspegia** kontuan hartuz, eta, beraz, erabilerraztasuna, eskuragarritasuna, segurtasuna, garraio publikoaren bidezko lurralde-estaldura, **mugikortasun aktiboa** (oinez eta bizikletaz) hurbileko auzoetan modu osasungarrian eta egituratzailean lekualdatzeko eredu gisa eta **osasuna** sustatzea. Azken hori faktore kaltegarriak arinduz lortzen da; besteak beste, kutsadura akustikoa eta airearena.

9 Mugikortasun adimentsua

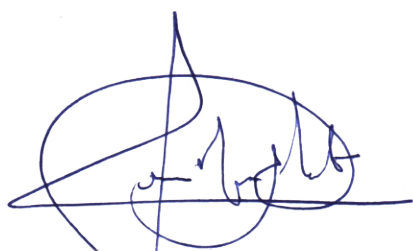
Mugikortasun efizienteagoa, jasangarriagoa, ekitatiboagoa eta seguruagoa sustatzea (zero hildako) **teknologia berrien eta digitalizazioaren** bidez, hiri-plangintzan joan-etorriak optimizatzeko irizpideak txertatuz eta **mugikortasun konektatua, multimodala, autonomoa eta partekatua**, mikromobilitatea, azpiegitura adimentsuak eta MaaS mugikortasun-zerbitzuen, garraioen (azpiegitura intermodalen bidez) eta lurraldeen (landa-eremuak, tarteko hiriak eta hiri metropolitarrak) arteko konexioa sustatuz. Horretarako, mugikortasunaren kudeaketa proaktiboan **informazio erabilgarriaren** erabilera sustatu behar da, eta eskaria eskaintzara eraginkortasunez egokitu.

10 Salgaien mugikortasuna

Salgaien banaketa optimizatzea kate logistiko osoan, herritarren **kontsumo-joera berriei** eta merkataritzaren hornikuntzari erantzuna ematen dien paradigma bat finkatuz, digitalizazioan eta datuetan oinarritutako erabakiak hartzean oinarrituko dena, **orekatuta** egon daitezen **salgaien** desplazamendua, mugikortasun partekatuan, konektatuan, irisgarrian eta eskuragarrian oinarritutako **pertsonen mugikortasun**-eredu berriak eta **eremu publikoaren** erabilerak, betiere ahalik eta ingurumen-inpaktu txikiena bilatuz.

SINATZAILEAK

2021eko urriaren 7an, Bilboko Euskalduna Jauregian, SUM Bilbao Biltzarraren bigarren edizioaren esparruan, Bilboko Adierazpen hau sinatu dugu, eta bertako konpromisoak geureganatu ditugu gure erakundeen izenean:

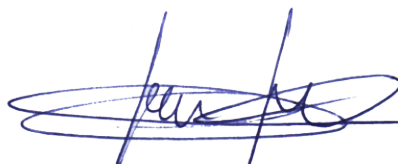
Juan Mari Aburto
Bilboko alkatea

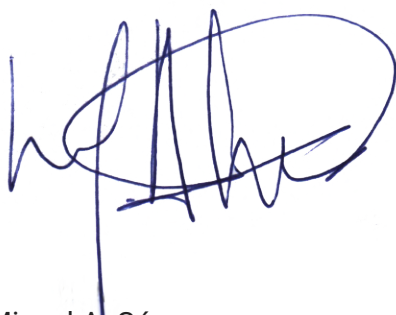
Antonio Brufau
**Presidentea,
Repsol**

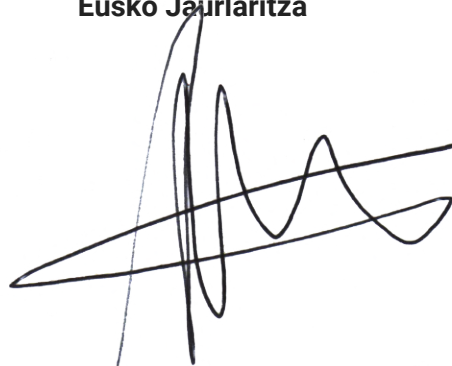
Iñaki Arriola
**Lurralde plangintza, etxebizitza eta
garraioetako sailburua,
Eusko Jaurlaritza**

Javier Hurtado
**Turismo, Merkataritza eta
Kontsumo sailburuordea,
Eusko Jaurlaritza**

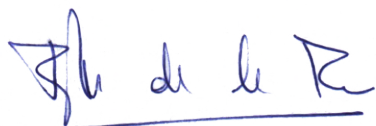

Miguel A. Gómez
**Garraio eta Mugikortasun
Jasangarriko foru diputatua,
Bizkaiko Foru Aldundia**

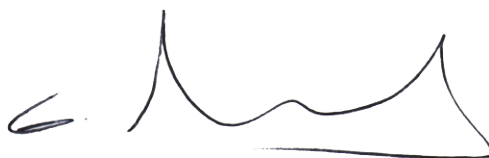

Rafaela Romero
**Mugikortasuna eta Lurralde
Antolaketako foru diputatua,
Gipuzkoako Foru Aldundia**

SINATZAILEAK

Blanca de la Peña
**Bide Azpiegituren eta Mugikortasunaren
saileko foru diputatua,
Arabako Foru Aldundia**

Gorka Urtaran
**EUDELeko presidentea eta
Vitoria-Gasteizko alkatea**

Nora Sarasola
**Gizarte Ekintzaren zuzendaria,
BBK**

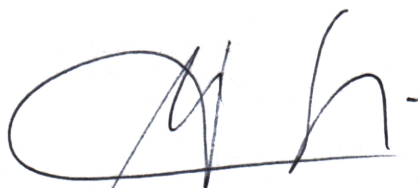
Lucas Casasnovas
**Zuzendari nagusia,
SEAT MO & Casa SEAT**

Iñigo Ansola
**Zuzendari nagusia,
EEE**

Emiliano López Atxurra
**Presidentea,
Petronor**

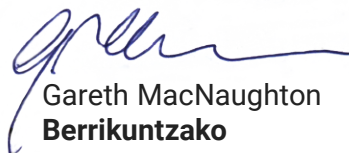

Alfonso Gil
**FEMPeKo Garraio, Mugikortasun
Jasangarri eta Bide Segurtasuneko
Batzordeko presidentea**

SINATZAILEAK

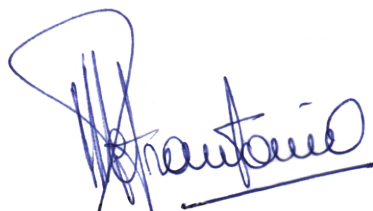
Massimo S. Perrino
**Policy Officer, United Cities and
Local Governments (UCLG)**

Gareth MacNaughton
**Berrikuntzako
zuzendaria,
EIT Urban Mobility**

Jaime Belmar
**Udalerrien Txileko Elkartearen
zuzendari exekutiboa eta
FLACMAko Nazioarteko
Lankidetzarako Komisarioa**

Marcela Petrantonio
**Tandil udalerriko (Argentina) Garapen
produktiborako eta Nazioarteko
Harremanetarako idazkaria eta
Mercociudades-eko idazkari exekutiboa**

Sergio Baños
**Pachuca de Soto-ko alkatea
(Mexiko)**

Víctor López
**Zuzendari nagusia,
ALSA**

Txema Otero
**Espainiako eta Portugaleko
merkataritza-zuzendaria,
Irizar e-mobility**

Juan Marín
**Espainia eta Portugalerako hiri-
mugikortasunaren zuzendaria,
Kapsch TrafficCom**

SINATZAILEAK

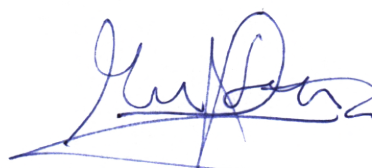
Emilio García
Berrikuntzako zuzendaria,
TALGO

Aitor Arzuaga
Zuzendari nagusia, IBIL-Birkarga
teknologia eta zerbitzuak

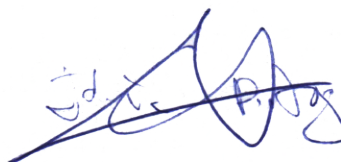
Mariano Maján Castroviejo
General Manager for Southern
Europe & Nordics, Via

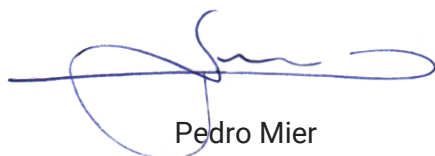
May López
Garapenerako zuzendaria,
Empresas por la Movilidad Sostenible

José López-Tafall
Zuzendari nagusia,
ANFAC

Idoia Postigo
Zuzendari nagusia,
Bilbao Metropoli-30

Pedro Mier
Presidenteeta,
AMETIC

José Luis Rodrigo
Zuzendari nagusia,
Fundación Ibercaja

SINATZAILEAK

Iosu Ramírez
Bazkide zuzendaria
LEBER

Luis Moreno
Zuzendari nagusia, CTAG (Galiziako
Automobilgintzako Zentro
Teknologikoa)

Eduardo Lasa
Presidenteordea, Euskadiko
Mugikortasun eta Logistika
Klusterre

David Sánchez
Industria eta Garraio Dibisioko
zuzendaria, TECNALIA

José Carlos Espeso
Mugikortasuneko arduraduna,
AECOC

Luis Morales
Proiektu publikoen eta kanpo
harremanen arduraduna,
Connected Mobility Hub

ATXIKITAKO ERAKUNDEAK

Erakunde publiko eta pribatu hauek Bilboko Adierazpenarekin bat egiten dutela berretsi dute, eta dokumentu honetan jasotako konpromisoak beteko dituztela hitzeman dute:

BILBOKO ADIERAZPENA 2021

ATXIKITAKO ERAKUNDEAK

